

Vestby
kommune

Planstrategi

2024 - 2027

Rådmannens forslag 25.3.2024

Vedtatt lagt på høring av formannskapet 8.4.2024

Høringsfrist 12.5.2024

Innhold

Forord.....	3
Sammendrag.....	4
Plan- og styringssystemet i Vestby.....	6
Overordnede føringer	11
Utviklingstrekk og utfordringer	13
Plan- og utredningsoppgaver.....	27

Forord

Formålet med planstrategien er å drøfte strategiske valg knyttet til samfunnsutviklingen. Planstrategien klargjør hvilke plan- og utredningsoppgaver som skal prioriteres for å få en ønsket utvikling.

Gjennom kommuneplanen har kommunestyret vedtatt hovedmål, delmål og strategier for kommunens utvikling. Dette er et viktig utgangspunkt for planstrategien, sammen med nasjonale og regionale føringer.

Planstrategien har ingen direkte rettsvirkning. Den er ikke en plan, men en arena for å drøfte utviklingstrekk og planbehov. Planleggingen skal være behovsstyrt og tilpasses kommunens situasjon og utfordringer. Den må ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig.

Planprosesser er ressurskrevende. Det er derfor viktig å være bevisst på hvilke prosesser som startes opp. For de planprosessene som skal gjennomføres, må det settes av nok ressurser.

Sammendrag

Tabellen viser alle kommunens planer – Både planer som skal beholdes, revideres eller utarbeides. Mer om bakgrunnen for planoppgavene finnes under «Plan og utredningsoppgaver».

Oversikten viser også samfunnsdelens hovedmål og delmål.

Årstallene som er angitt for planprosessene er veiledende. Disse må vurderes konkret i forhold til behov og tilgjengelige ressurser når planarbeidet skal startes opp.

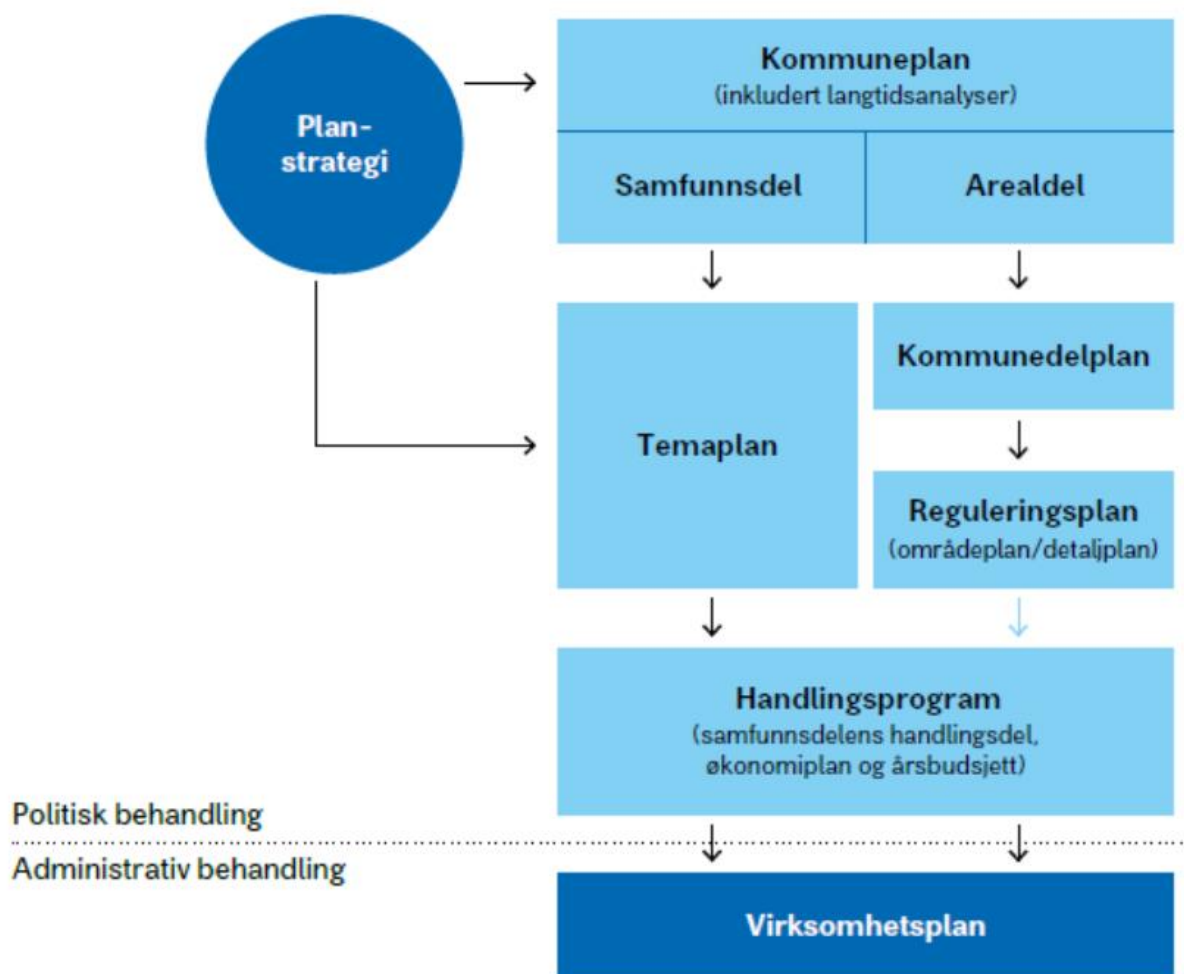
Planstrategi 2024-2027				
Planer som skal beholdes, revideres eller utarbeides	2024	2025	2026	2027
Kommuneplan				
	Samfunnsdel			
	Arealdel			
	Handlingsprogram			
Temaplaner				
Vestby utvikles i balanse mellom økonomi, miljø og sosiale forhold.				
<p><i>* Helhetlig planlegging og styring sørger for en bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, Vestby kommune og framtidige generasjoner.</i></p> <p><i>* Kommunen har en god dialog med innbyggerne og gir raske og riktige svar på søknader og henvendelser.</i></p> <p><i>* Vestby har god infrastruktur til beste for innbyggere og næringsliv.</i></p> <p><i>* I Vestby er det gode bomiljøer med attraktive møteplasser. Minst 80 % av boligbyggingen skjer i Vestby sentrum. Nye innbyggere skal føle seg hjemme og trives i Vestby.</i></p> <p><i>* I Vestby reduseres klimautslippene. Natur- og kulturmiljøet blir bevart.</i></p> <p><i>* Kommunen er forberedt på å beskytte liv, helse, materielle verdier og kritisk infrastruktur ved uønskede hendelser i fremtid.</i></p>	Temaplan for digitalisering			
	Eierskapsmelding			
	Bredbåndstrategi 2022			
	Sykelstrategi 2019			
	Temaplan vannforsyning			
	Temaplan avløp			
	Saneringsplan for private avløpsanlegg			
	Hovedplan for husholdningsavfall 2019			
	Masseforvaltning 2018			
	Boligsosial plan 2023			
	Finansieringsmodell for Vestby sentrum			
	Klima og energiplan 2018			
	Naturmangfoldplan			
	Besøksstrategi Ødemørk			
	Jordvernstrategi			
	Kulturminneplan 2017			
	Byggeskikksveileder			
Kommune ROS (risiko og sårbarhetsanalyse)				
Kvikkleirekartlegging				
Overvannsplan Vestby sentrum				
Overvannsplan Vestby næringspark				
Brannsikringsplan for Son 2022				

I Vestby opplever alle barn og unge trygghet, mestring og deltagelse i fellesskapet.					
<p>* I Vestby er det gode oppvekstvilkår for alle barn og unge.</p> <p>* Alle barn og unge i Vestby har et inkluderende skole- og barnehagemiljø ut fra den enkeltes forutsetninger.</p> <p>* Barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid</p>	Forebygging av omsorgssvikt eller atferdsproblemer				
	Barnehageplan				
I Vestby lever vi et aktivt, trygt og meningsfylt liv.					
<p>* I Vestby har vi en utvikling som fremmer folkehelsen og utjevner sosiale helseforskjeller.</p> <p>* Vestby er en aldersvennlig kommune.</p> <p>* Gjennom frivillige foreninger har Vestby et rikt og inkluderende kulturtilbud. De stiller opp for omsorg, kultur, friluftsliv og fritidsaktiviteter.</p>	Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv				
	Friluftslivets ferdelsårer				
	Oversiktsdokument folkehelse				
	Alkoholpolitisk handlingsplan				
	Eldreplan 2023				
	Helse og omsorgsplan				
	Frivillighetsplan				
I Vestby er det varierte arbeidsplasser tilpasset alle.					
<p>* I Vestby er det nok arbeidsplasser til innbyggerne.</p> <p>* I Vestby er det gode og attraktive arbeidsplasser tilpasset alle.</p> <p>* Bedriften Vestby kommune er en attraktiv arbeidsplass som tiltrekker seg godt kvalifiserte arbeidstakere.</p>	Strategisk næringsplan for Mosseregionen 2023				
	Reiselivsplan 2023				
	Veteranplan				
Arealplaner					
	Store Brevik				
	Hvitsten				
	Vestby sentrum				
	Son sentrum				
	Vestby småhusbebyggelse				
	Vestby næringspark				
	Kolås 2023				
	Del av Sonskilen 2012				
	Ramme gård 2012				
	Hølen				
	Pepperstad				
	Næringsområder i Vestby nord				
<p>Blå farge: Planer som skal utarbeides eller revideres i kommunestyreperioden.</p> <p>Ingen farge: Planer som fortsatt skal gjelde, uten revisjon. I tillegg kommer noen planer som skal gjelde i en overgangsperiode. Eventuelt andre eldre planer forutsettes ikke lengre å være styringsdokumenter.</p> <p>Arealplaner gjelder til de blir erstattet eller formelt opphevet.</p>					

Plan- og styringssystemet i Vestby

Kommunens plansystem

Illustrasjonen viser en forenklet framstilling av kommunens plansystem.

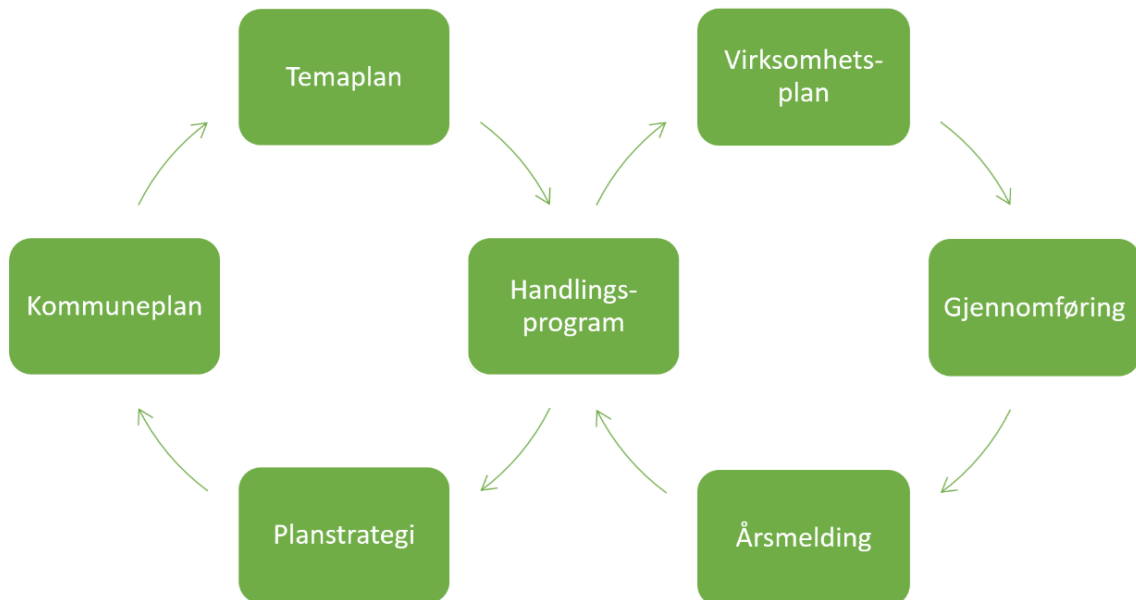
Årshjul

Illustrasjonen viser kommunens årshjul.

Den venstre siden viser det 4-årige årshjulet som følger kommunestyreperioden. I begynnelsen av kommunestyreperioden vedtas planstrategi – En oversikt over hvilke planer kommunen skal starte opp i kommunestyreperioden. Deretter rulleres kommuneplan og temaplaner i henhold til planstrategien.

Den høyre siden viser det årlige årshjulet. Med bakgrunn i handlingsprogram planlegger administrasjonen hvordan den skal arbeide – Om nødvendig lager den egne virksomhetsplaner. Administrasjonen gjennomfører så oppdrag, tiltak og investeringer fra handlingsprogrammet. Årsmeldingen er evalueringen fra administrasjonen.

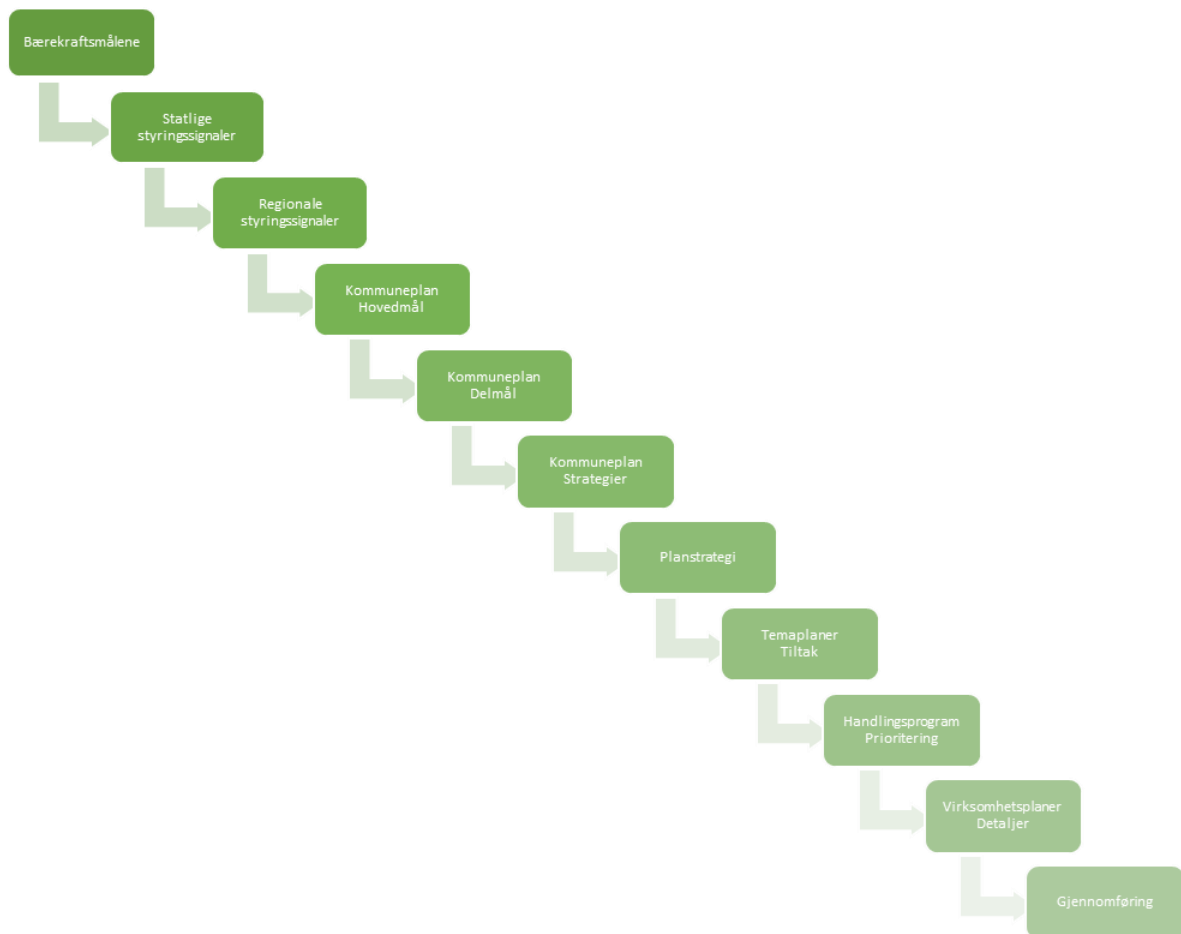
Handlingsprogrammet er knutepunktet mellom de to årshjulene.

Rød tråd

Illustrasjonen viser hvordan det er en rød tråd gjennom styringen av kommunen – Mål og strategier henger sammen.

Mål og strategier i kommuneplanen skal basere seg på de overordnede styringssignalene kommunen får. Kommunestyret fastsetter hvilke temaplaner som skal utarbeides eller revideres gjennom planstrategi – På bakgrunn av kommuneplanens mål og strategier. Gjennom handlingsprogram fastsettes oppdrag, tiltak og investeringer som skal gjennomføres de første fire årene. Resultatområdene som er ansvarlige, iverksetter deretter tiltakene.

Kommuneplan

Kommuneplanen er kommunens overordnede politiske styringsdokument. Den består av tre deler:

Kommuneplanens samfunnsdel fastsetter kommunens langsiktige visjoner og fokusområder. Den angir videre mål og strategier for resultatområdene. Samfunnsdelen skal ligge til grunn for kommunens arbeid, tjenester og planlegging. Den er ikke juridisk bindende.

Kommuneplanens arealdel fastsetter bruk og vern av kommunens areal på et overordnet nivå. Arealdelen skal sikre at arealbruken bidrar til å bygge opp under samfunnsdelens visjoner og fokusområder. Arealdelen består av en planbeskrivelse og et plankart med tilhørende bestemmelser. Plankart og bestemmelser er juridisk bindende. Den er styrende for utarbeidelse av reguleringsplaner. Enkelte av bestemmelsene gjelder for all utbygging, selv om det også foreligger reguleringsplan. Som hovedregel settes det krav om reguleringsplan før utbygging, men enkelte tiltak kan gjennomføres direkte etter arealdelen.

Handlingsprogrammet er kommuneplanens handlingsdel, 4-årig økonomiplan og årsbudsjett i ett og samme dokument. Den prioriterer kommunens bruk av ressurser de neste fire årene. Bakgrunnen for prioriteringene er samfunnsdelen, vedtatte temaplaner og enkeltvedtak fra kommunestyret.

Hvilke nye tiltak og investeringer som skal gjennomføres avklares gjennom samlet handlingsprogram.

Temaplaner

Alle andre planer som vedtas av kommunestyret kaller vi for temaplaner. Bakgrunn, innhold og omfang kan variere mye. Noen planer er omfattende med mål, strategier og oppgaver, noen fastsetter kun en strategi, mens andre igjen kun drøfter og belyser et viktig tema for utviklingen av kommunen.

Alle temaplaner bør utarbeides i programmet Framsikt for å sikre god samordning mot kommunens samlede handlingsprogram. I temaplanene opererer vi med følgende typer oppgaver:

Oppdrag er oppgaver som kan gjennomføres innenfor dagens driftsbudsjett.

Tiltak er oppgaver som krever økte bevilgninger i driftsbudsjettet for å bli gjennomført. Nye tiltak vurderes helhetlig gjennom handlingsprogram eller budsjettjusteringer.

Investeringer krever egne bevilgninger. Investeringer vurderes helhetlig gjennom handlingsprogram eller budsjettjusteringer.

En del temaplaner velger Vestby selv å utarbeide ut fra et behov for å nå mål i kommuneplan.

Noen temaplaner har bakgrunn i lovfestede krav til kommunen – For eksempel *Eiermelding* og *Temaplan for forebygging av omsorgssvikt eller atferdsproblem*.

Noen temaplaner kan også utarbeides i fellesskap med nabokommuner. Dette er planer der Vestby mener et interkommunalt samarbeid er fornuftig både for å nå kommuneplanens mål, men også for at selve planarbeidet kan bli mindre ressurskrevende for oss. Siden flere kommuner og interesser er berørt kan ikke Vestby alltid få gjennom alt vi ønsker eller kun det vi ønsker.

Så langt det er hensiktsmessig utarbeides temaplaner etter plan- og bygningslovens bestemmelser om kommunedelplaner – med planprogram, offentlig høring og vedtak i kommunestyret.

Når kommunestyret vedtar temaplaner, skal det normalt ikke fastsettes når nye tiltak og investeringer skal gjennomføres. Det skal kun vedtas en liste over ønskete tiltak og investeringer.

Den helhetlige prioriteringen skal skje gjennom den årlige rulleringen av handlingsprogrammet. Dersom handlingsprogrammet har gitt en økonomisk ramme til et område, kan det gjennom en temaplan vedtas konkret hvordan disse midlene skal brukes.

Mange fagfelt er i rask endring. Da kan det være aktuelt å revidere temaplanene. Det kan være nye ideer til løsninger basert på samfunnsutviklingen, oppdatert forskning, teknologiutvikling eller nye tilskuddsordninger.

Arealplaner

En reguleringsplan fastsetter bruk og vern av arealer og fysiske omgivelser innenfor et avgrenset området. Den består av et plankart med utfyllende bestemmelser og en planbeskrivelse. Plankart og bestemmelser er juridisk bindende. Det er i dag to forskjellige typer reguleringsplaner:

Områderegulering utarbeides for å avklare arealbruken for større områder. Den kan være direkte juridisk bindende eller den kan settes krav om utarbeidelse av detaljreguleringer før utbygging. Områderegulering utarbeides i hovedsak av kommunen.

Detaljregulering er ofte knyttet til konkrete utbygginger. De omfatter normalt et mer begrenset areal. Både kommunen og private kan utarbeide detaljreguleringer. Detaljreguleringer tas ikke med i kommunal planstrategi.

I forbindelse med handlingsprogrammet prioriterer kommunestyret hvilke kommunale reguleringsplaner som skal utarbeides de neste fire årene. I tillegg har rådmannen utarbeidet en oversikt over forventede private detaljreguleringer.

Planstrategi 2024-2027 prioriterer områdereguleringer.

Virksomhetsplaner

Dette er planer som blir utarbeidet og vedtatt av det enkelte resultatområde som en del av driften, i henhold til vedtatte budsjett og planer fra kommunestyret. Virksomhetsplaner omfattes ikke av planstrategi 2024-2027.

Overordnede føringer

FNs bærekraftsmål

En bærekraftig utvikling skal imøtekomme behovene vi har i dag, uten å ødelegge mulighetene for de som kommer etter oss.

Høsten 2015 vedtok FNs medlemsland 17 mål for en bærekraftig utvikling. Dette er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Målene gjelder for alle land. Det betyr at målene vil påvirke norsk politikk, både nasjonalt og kommunalt.

FNs bærekraftsmål forplikter landene til å fremme folkehelse, bekjempe fattigdom og ulikhet, redusere klimagassutslipp og håndtere klimaendringene. Bærekraftig utvikling handler om sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft.

Nasjonale forventninger

Regjeringen forventer at kommunene legger bærekraftsmålene og de nasjonale klima- og miljømålene til grunn for samfunns- og arealplanleggingen. Det må legges til rette for trygge, bærekraftige og levende lokalsamfunn.

[Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging](#) har fem overordnede perspektiver:

- Samordning og samarbeid i planleggingen
- Trygge og inkluderende lokalsamfunn
- Velferd og bærekraftig verdiskaping
- Klima, natur og miljø for framtida
- Samfunnssikkerhet og beredskap

Aktuelle statlige planretningslinjer er

- [Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging](#)
- [Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing](#)
- [Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen](#)
- [Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging](#)

I [forventningsbrevet 2024](#) peker Statsforvalteren i Oslo og Viken på at de har et overordnet ansvar for å

- gjennomføre nasjonal politikk i fylkene og ivareta en rekke forvaltningsoppgaver på vegne av departementer og direktorater
- ivareta innbyggernes rettssikkerhet ved å føre tilsyn med deler av kommunenes virksomhet og gjennom å være klageinstans for kommunale vedtak
- formidle og samordne statlige styringssignaler til kommunene, og gi råd og veiledning til kommuner og andre i henhold til oppdrag fra regjeringen og fagdepartementer/direktoratet

Regional forventninger

Regional planstrategi er det overordnede strategiske dokumentet for samfunnsutviklingen i fylket. Arbeidet med [regional planstrategi for Akershus 2024-2028](#) er i gang.

I dag foreligger slike regionale planer som skal legges til grunn for planarbeid i Vestby kommune:

- [Regional plan for areal og transport for Oslo og Akershus](#)
- [Indikatorer for areal og transport i Oslo og Akershus](#)
- [Regional plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i Akershus 2016 – 2030](#)
- [Regional plan for handel, service og senterstruktur i Akershus](#)
- [Regional plan for innovasjon og nyskaping i Oslo og Akershus](#)
- [Regional plan for klima og energi i Akershus](#)
- [Regional plan for kulturminner og kulturmiljøer i Akershus](#)
- [Regional plan for masseforvaltning i Akershus](#)
- [Regional vannforvaltningsplan for Innlandet og Viken 2022-2027](#)

Regional planbestemmelse er juridisk bindende og overstyrer både kommuneplan og reguleringsplan. Regional plan ellers er ikke juridisk bindende. Andre fylkeskommunale planer finnes [her](#).

Utviklingstrekk og utfordringer

Hovedmål – Helhetlig og framtidig Vestby

Vestby utvikles i balanse mellom økonomi, miljø og sosiale forhold.

Delmål – Bærekraftig styring

Virksomhetsstyring

Kommunen har en struktur som legger til rette for god virksomhetsstyring. God ledelse, gode planer, gode rutiner og god økonomistyring er viktige element.

Vestby kommune har en god styring på økonomien med overskudd alle år fra 2004 til 2022. I 2023 ble det et underskudd på 7 millioner, som tross alt er vesentlig bedre enn budsjettert. Resultat-områdene har lang tradisjon for å holde budsjettene sine.

Vestby kommune har relativt lave netto driftsutgifter for de fleste tjenestene sammenlignet med andre kommuner. Utgiftene til administrasjon er lave. Det er kun innenfor skole vi ligger en del høyere. Samtidig er det ingen indikasjoner på at Vestby kommune leverer tjenester med en lavere kvalitet enn sammenliknbare kommuner.

Fondssituasjonen har vært svært tilfredsstillende, men framover vil denne reduseres til nivå som er mer vanlig for kommunesektoren.

Kommunens fremtidige økonomiske situasjon er utfordrende, og arbeidet med å finne bærekraftige løsninger for fremtiden må derfor fortsette og investeringer må holdes på et absolutt minimum. Det er særlig veksten i eldre som gjør situasjonen utfordrende.

Omstilling

På bakgrunn i framtidige økonomiske utfordringer er det satt i gang et omstillingsarbeid – «45 i 25». Arbeidet er forventet å vare fram til 2025. Målet med prosjektet er å klare å opprettholde kommunens bærekraftige økonomi. For å få til det, må kommunen levere tjenester på nye måter. Det skal legges vekt på kjerneoppgaver.

Bedre samhandling internt, med frivillige og næringslivet vil være et viktig element. Det er et mål at omstillingen gjennomføres uten å innføre eiendomsskatt på boliger og hytter.

Digitalisering

Kommunen ligger godt an når det gjelder digitalisering. Det er etablert et godt oppdatert nettverk i administrasjonen med god dekning, lagring i skyen og felles support gjennom IKOMM. Dette er et godt grunnlag for å gjennomføre flere digitale prosjekt for økt produktivitet. Det handler om å tilby nye og bedre tjenester, som er enkle å bruke, effektive og pålitelige. Rådmannens ledergruppe er portefølgestyre og skal prioritere hvilke prosjekt som skal gjennomføres.

Det skal utarbeides en *Temaplan for digitalisering* som også skal omfatte en KI-strategi og bruk av smart teknologi.

Eiendom

Vestby kommune har en variert bygningsmasse som driftes og vedlikeholdes på en god måte.

Kommunestyret vedtok i 2023 at alle takflater på nye kommunale bygg skal ha solceller der dette er hensiktsmessig. Det skal samtidig gjøres en vurdering av eksisterende bygningsmasse, og installere solceller der man finner det egnet.

For å følge opp kommunestyrets vedtak fra 2023 vil det igangsettes et prosjekt for å se hva det innebærer å realisere vedtaket. Konklusjon av vurdering vil legges fram for kommunestyret i løpet av 2025.

Langsiktig drift og vedlikehold utføres gjennom administrative planer og rutiner.

Delmål – Service og dialog

Informasjon

Kommunen har et godt grunnlag for sin informasjon gjennom kommunens nettside, app'er, sosiale medier og aviser. I tillegg har mange fagområder direkte kommunikasjon med innbyggere, foreninger og næringsliv gjennom brev, e-post, telefon og direkte tale.

Det er utfordrende å kommunisere med eldre som i liten grad benytter digitale plattformer, med ungdom som helst kommuniserer på andre plattformer enn kommunen og personer som benytter et annet språk enn norsk.

Administrasjonen har en kommunikasjonsgruppe som arbeider med informasjon og klarspråk. Alle resultatområdene er representert i gruppa. Det er utarbeidet et forslag til retningslinjer for intern kommunikasjon.

Ut over administrative planer og retningslinjer er det ikke behov for egne temaplaner.

Klarspråk

Kommunens ansatte har som mål å bruke et språk som er klart, korrekt og tilpasset målgruppen. Dette er ofte utfordrende.

Administrasjonen har en kommunikasjonsgruppe som arbeider med informasjon og klarspråk. Alle resultatområdene er representert i gruppa.

Ut over administrative planer og retningslinjer er det ikke behov for egne temaplaner.

Bredbånd

Vestby har en forholdsvis lav dekning av bredbånd (over 100 Mbit/s) til boliger – 88 % mot landssnittet på 97 %. Det planlegges og gjennomføres for tiden mange bredbåndsprosjekter i Vestby som vil forbedre dekningsgraden.

En interkommunal *Bredbåndstrategi* ble vedtatt av kommunestyret i 2022. Den har et mål om at alle områder med fastboende skal få tilgang til bredbånd med høy hastighet.

Vedtatt *Bredbåndstrategi* er et godt grunnlag for det videre arbeidet.

Delmål – Teknisk infrastruktur

Veier

Kommunen eier og vedlikeholder både viktige lokalveier og enkelte steder mindre adkomstveier. Stadig nye veier blir regulert og opparbeidet som kommunale veier uten at driftsbudsjettet øker. Det skal gjennom kommuneplan, reguleringsplan eller enkeltvedtak vurderes om det er enkelte eksisterende eller planlagte veier som kan overføres fra kommunal til privat vei. På den måten blir det enklere å oppnå et tilfredsstillende vedlikeholds nivå på de kommunale veiene som blir igjen.

Det er ikke behov for egne temaplaner.

Drikkevann

De fleste husstander i kommunen er knyttet til kommunens ledningsnett med godt drikkevann fra MOVAR. Mye av ledningsnettet er av eldre årgang. Det er behov for oppgradering av dette i samsvar med vedtatt temaplan for vannforsyning fra 2017. For tilfredsstillende samfunnsikkerhet er det behov for alternative leveringer av vann.

Temaplan for vannforsyning skal revideres.

Forurensning

Kommunen arbeider kontinuerlig for å redusere forurensning og sikre et sunt miljø for sine innbyggere.

Innenfor avløp jobber kontinuerlig med forurensning gjennom blant annet pålegg om tilknytning til kommunalt avløpsanlegg, opprydding av spredt avløp, ROS-analyser og beredskapsplaner.

Framdriften i saneringsplan for private avløp er ikke blitt fulgt på grunn av manglende ressurser. Eksisterende plan kan likevel brukes for å prioritere arbeidet videre. *Temaplan for avløp* er under oppdatering.

Masseforvaltning

Dette er en tjeneste som driftes av private. Kommunens rolle blir å legge forholdene til rette for en bærekraftig utvikling hvor det blant annet tas hensyn til gjenbruk av ressurser, klima og samfunnsøkonomi.

Statusen i dag er ett godkjent renmassemottak (Helgmyren) som blir stengt i løpet av 2024 fordi det er fullt. I arealdelen er det lagt inn en utvidelse som det foreligger innsigelser til. Mekling pågår, men det vil uansett ta tid før anlegget kan startes opp igjen – Utvidelsen må gjennom en reguleringsprosess. Vestby pukkverk har fått avslag for å drive gjenvinningsanlegg – De får kun drive med uttak av nye masser. I tillegg ligger det 9 områder avsatt til renmassemottak i kommuneplanen hvor det ikke er noen aktivitet for tiden.

Denne situasjonen er utfordrende for bygge- og anleggsbransjen i Vestby og nabokommunene. Overskuddsmasser må kjøres langt for å bli kvitt på en lovlig måte.

Ved rullering av kommuneplan skal det vurderes å ta ut områder for renmassemottak hvor det ikke er interesse fra grunneier. Kommuneplanens strategi om å legge forholdene til rette for gjenbruk av overskuddsmasser bør vurderes endret eller tas helt ut.

Eksisterende *Oversiktsdokument for massehåndtering* gir godt nok plangrunnlag framover.

Delmål – Boliger og tettsteder

Vestby sentrum

I sentrumsplanen legges det til rette for å skape et levende sentrum gjennom en bymessig utvikling. Planen åpner for bygging av 6.500 nye boliger i gangavstand til Vestby stasjon.

Det er et mål at minst 80 % av kommunens boligbygging skal skje i Vestby sentrum. Etter kommunens befolkningsframskriving vil dette målet bli nådd i løpet av et par år.

Kommunen og private utbyggere er i gang med å utvikle sentrum. I hovedsak kan kommunens strategi fortsette. Det er likevel enkelte områder som bør få litt ekstra fokus framover:

- Få til gode løsninger for offentlig parkering. Det gjelder også innfartsparkering til jernbanen.
- Bedre dialog med Bane NOR slik at stasjonsområdet også blir utviklet videre i samsvar med befolkningsvekst og sentrumsplanens intensjoner.
- Bedre dialog med fylkeskommunen for finansiering av fylkeskommunale veier i samsvar med intensjonene i regional plan for Oslo og Akershus.
- Etablering av aktiviteter på gateplan som forretninger, kultur og service.
- Legge til rette for at utbyggere ønsker å investere i sentrumsutviklingen.
- Bedre markedsføring av Vestby sentrum som et attraktivt boområde.

Det skal foretas mindre justeringer i *Sentrumsplanen* og i *Finansieringsmodellen*. Ut over det er det ikke behov for egne temaplaner.

Gange, sykkel og kollektivtrafikk

Utbyggingen av gang- og sykkelveier går sakte. Det vil kreve store ressurser for å få til et sammenhengende gang- og sykkelveinett. Kommunen sørger for at alle utbyggere er med på å finansiere dette.

I Vestby sentrum blir fortau og sykkelfelt bygget samtidig med nye gater, men utbyggingen er avhengig av finansieringsbidrag fra private utbyggere. I tillegg har kommunen de siste årene brukt 100 mill. kr. på veibygging i sentrum.

Langs fylkesveier der privat finansiering ikke er mulig, forutsetter kommunen at fylkeskommunen finansierer og gjennomfører utbyggingen. Ingen slike prosjekter er i gang eller med på prioriteringslisten for de neste fire årene. Kommunen hjelper til med blant annet regulering av slike prosjekt. Kommunen gir innspill til hvilke prosjekter som bør prioriteres.

Det foreligger en *Sykelstrategi* fra 2019. Denne gir et godt nok grunnlag slik den foreligger.

Kommunen har dialog med fylkeskommunen om utviklingen av kollektivtrafikken i samsvar med vedtatt kommuneplan.

Ut over det er det er ikke behov for egne temaplaner.

Boliger for alle

Det er ikke behov for oppdatering av *Boligsosial plan* i denne valgperioden.

Beboelse i hytteområder

I dag er det ca. 460 personer som bor på hytter i kommunen. I tillegg kommer personer som ikke har oppgitt til folkeregisteret at de bor på en hytte.

Ved siste rullering av kommuneplan ble det åpnet for at enkelte hytter kunne omgjøres til bolig. Kommunen har arrangert møter med disse grunneierne for å veilede om prosess.

Damåsen er det siste store hytteområdet sør for Son som er egnet for omgjøring fra hytter til bolig. Området ble foreslått omgjort i siste kommuneplan, men ble møtt med innsigelse blant annet fordi kommunen ikke laget en konsekvensutredning. Ved neste rullering av kommuneplan bør det utarbeides en konsekvensutredning for dette området.

Det er ikke behov for egne temaplaner, men kommuneplanens strategi kan følges opp videre.

Andre tettsteder

Inntil 20 % av boligbyggingen i kommunen kan skje i tettstedene Son, Brevik, Hølen og Pepperstad.

I disse tettstedene er det regulerte boligtomter i forhold til dette målet. Gamle reguleringsplaner i Son og Store Brevik skal likevel oppdateres. Mange av disse reguleringsplanene er gamle og ikke oppdatert i forhold til dagens krav og politikk. Dette skaper ofte utfordringer i forbindelse med byggesaksbehandlingen.

Klima

Kommuneplanens mål og strategier legger opp til store kutt i utslippene av klimagasser. Det er lang vei å gå for å nå disse målene. Veitrafikk står for tre firedeler av alle klimagassutslippene i Vestby kommune. Største delen av denne trafikken går på E6 gjennom kommunen.

Kommunens endrede strategi fra en mer spredt boligbygging til en konsentrert utbygging rundt Vestby stasjon vil bidra til reduserte klimautslipp på sikt. En utbygging av en godsterminal og innlandshavn i Vestby vil også føre til reduserte klimagassutslipp ved at godstrafikk overføres fra vei til bane og sjø. Dette gjelder både godstrafikk inn til Norge og videre ut i resten av landet.

Kommunen har mange nye bygninger med lavt energibruk. Her skal det også vurderes å bygges solceller.

Klima og energiplanen fra 2018 har vært under revisjon gjennom flere år. Dette arbeidet er vanskelig, og det er vanskelig å se at effekten av en slik plan forsvarer ressursbruken. Planen kan fortsatt brukes uten revisjon.

Naturmangfold

Naturmangfoldet blir forsøkt ivaretatt gjennom blant annet naturmangfoldloven, arealdelen i kommuneplan og reguleringsplaner. For mange områder i kommunen er det mulig å tilbakeføre inngrep i naturen gjennom restaurering.

Gjennom flere år har kommunen systematisk bekjempet fremmede arter. Dette arbeidet har gitt positive resultater. Kommunen har også gjort et godt stykke arbeid med registrering av viktige naturtyper.

En egen *Naturmangfoldplan* er under utarbeidelse.

Vannmiljø

Ingen av vannforekomstene som berører Vestby kommune oppnår i dag miljømålet for om god økologisk tilstand.

Det er i den sammenheng utfordringer knyttet til landbruk og avløp. Kommunen arbeider aktivt med å redusere utslipp fra spredt bebyggelse.

Temaplan avløp er under revisjon. *Saneringsplan for private avløpsanlegg* kan fortsatt brukes som grunnlag for videre arbeid.

Jordvern

Vestby kommune har store areal med verdifull dyrka mark og et gunstig klima for matproduksjon. Kommunen har derfor et særlig ansvar for å ta vare dyrka og dyrkbar mark, både som en ressurs og et grunnlag for arbeidsplasser.

Kommunen har gjennom mange år sørget for liten omdisponering av dyrka mark til tross for stor utbygging. Kommuneplanen har bestemmelser som forbyr at landbruket selv omdisponerer dyrka mark – Det er altså forbudt å bygge for eksempel landbruksbygg og landbruksveier på dyrka mark.

Der dyrka og dyrkbar mark unntaksvis tas i bruk til viktige samfunnsmessige tiltak har kommunen bestemt at det skal utarbeides jordvernplaner for å sikre at jorda blir benyttet til jordforbedring eller nydyrking.

En felles *Jordvernstrategi* for alle kommunene under landbrukskontoret er under utarbeidelse.

Kulturminnevern

Kulturminneplanen fra 2017 gir en god oversikt over viktige kulturminner. Det er også utarbeidet en *Byggeskikkveileder* for ladestedene Son, Hølen og Hvitsten. Gjennom bestemmelser i arealdelen har denne fått juridisk virkning.

Det er behov med oppdatering av reguleringsplanene for bevaringsområdene i Son, Hølen og Hvitsten i forhold til vedtatt kulturminneplan. Det er ikke behov for revisjon av *Kulturminneplanen*.

Delmål – Samfunnssikkerhet

Kvikkleire

I store deler av kommunen er det marin leire hvor det kan forekomme kvikkleire. Ved byggesøknader i slike områder er det krav om en vurdering av faren for kvikkleireskred. I flere områder har kommunen selv foretatt undersøkelser.

En *Kvikkleirekartlegging* er under arbeid i disse dager.

Overvann

Gjennom nye planer og byggesaksbehandling blir det tilrettelagt for tretrinnsstrategien

1. Infiltrasjon av små nedbørsmengder
2. Fordrøyning av større nedbørsmengder
3. Sikre flomveier ved ekstreme nedbørsmengder

Utfordringen ligger i de store utbyggingsområdene langt fra Oslofjorden – Vestby sentrum og Vestby næringspark.

Det er også en utfordring i eldre utbygde områder som ikke er opparbeidet etter tretrinnsstrategien.

Det skal utarbeides en *Overvannsplan for Vestby sentrum* og en *Overvannsplan for Vestby næringspark*.

Brannsikring

Revidert *Brannsikringsplan* for tett småhusbebyggelse i Son ble vedtatt i 2022. To nye forskrifter er vedtatt som oppfølging av planen. Gjennom handlingsprogrammet er det bevilget 1,65 mill. til tiltak. Det er forutsatt at også grunneiere, fylkeskommunen og Riksantikvaren skal være med å finansiere de første tiltakene. Kommunen avventer svar på søknader fra fylkeskommunen og Riksantikvaren.

Det er ikke behov for revidering av gjeldende *Brannsikringsplan*.

Hovedmål – Trygg oppvekst

I Vestby opplever alle barn og unge trygghet, mestring og deltagelse i fellesskapet.

Kommunen er på rett vei, men det er utfordringer knyttet til samhandling og mangelfulle/uklare strategier

Delmål – Oppvekstvilkår

Ferdigheter

Skole og barnehager arbeider med inkludering av barn og unge.

Det er ikke behov for egne temaplaner.

Lek og fritid

Vestby kommune har mange både organiserte og uorganiserte fritidstilbud. Enkelte fritidstilbud er dyre, slik at det kan være utfordrende for enkelte å være med for de med utfordrende økonomi.

Det er ikke behov for egne temaplaner.

Barn og unges medvirkning

Ungdomsrådet drives bedre enn tidligere. De kan likevel brukes mer og bli bedre på konkret medvirkning i planprosesser. Det er gode rutiner.

Det er ikke behov for egne temaplaner.

Delmål – Barnehage og skole

Barns psykososiale miljø

En plan for å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsproblemer er under utarbeidelse.

Barnehage

Barnehageplanen ser på fremtidig behov for barnehager ut fra tilflytting og befolkningsvekst. Foreløpig er det nok barnehageplasser i kommunen som helhet. Viktig med nok barnehageplasser for å være attraktiv som valg av bostedskommune for barnefamilier.

Det er lovfestet rett til barnehageplass innenfor gitte rammer i barnehageloven. Endringer vil innebære at flere har rett til plass ved hovedopptaket. En overkapasitet vil koste kommunen dyrt.

Eksisterende *Barnehageplan* er et godt grunnlag for prioritering av investeringer gjennom handlingsprogrammet.

Skole

Det er ikke behov for egne temaplaner.

Foreldre

Oppveksttjenestene gir foreldrestøtte og veiledning fra barnehage til gjennomført videregående opplæring.

Det er ikke behov for egne temaplaner.

Delmål – Hjelp til barn

Hjelp til barn

Kommunen jobber godt og aktivt med en rekke tilbud for å hjelpe barn og unge som trenger det.

Forskjellige resultatområder og avdelinger jobber mot de samme barna uten at dette er tilstrekkelig samordnet. Det er behov for å bedre informasjonsflyt og samhandling. Det er også ønskelig med mer samarbeid med frivillige lag og foreninger.

Mye av samhandlingsproblematikken vil det bli arbeidet med i omstillingsprosjektet 45 i 25.

En egen temaplan for *Forebygging av omsorgssvikt og atferdsproblem* er under utarbeidelse.

Helsetilbud til barn

Helsetilbudet for barn og unge er godt. Helsestasjonen har fått nye lokaler i kulturkvartalet.

En egen temaplan for *Forebygging av omsorgssvikt og atferdsproblem* er under utarbeidelse.

Hovedmål – Aktiv hele livet

I Vestby lever vi et aktivt, trygt og meningsfylt liv.

Delmål - Folkehelse

Nærmiljø og friluftsliv

I Vestby er det stort sett god tilgang til trygge møteplasser, kulturtilbud, idrettsanlegg og friluftsområder.

I Vestby sentrum blir offentlige parker bygget ut med midler fra infrastrukturfondet. Takten i utbyggingen vil derfor være avhengig av utbyggingen av boligprosjekt.

Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv gir et godt nok grunnlag for videre arbeid uten revisjon. Det er under utarbeidelse en egen temaplan for *Friluftslivets ferdselsårer*.

Strandsonen

Kommunen har strenge bestemmelser for å ta vare på natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser i strandsonen. Over en periode har kommunens tilsyn med strandsonen vært begrenset. Dette tas det nå tak igjennom et strandsoneprojekt. Formålet er å begrense og fjerne ulovlige tiltak.

I kommuneplanen ligger det avsatt areal for flere nye friområder i strandsonen. Disse kan etableres gjennom avtaler, regulering og tilskudd til statlig sikrede friluftsområder. For øyeblikket arbeides det ikke med slike prosjekt.

Ved rullering av kommuneplan skal det også denne gang være fokus på tilrettelegging av strandsonen for friluftsliv og bevaring av kultur- og naturmiljø. Det er ikke behov for egne temaplaner.

Likestilling

Vestby kommunes nettside oppfyller krav om universell utforming med noen unntak.

Tilgjengelighetserklæring er på plass og det jobbes aktivt med nettsideleverandør for optimalisering av nettsiden. Vestby kommunes ungdomsapp «Ung i Vestby» har som mål å optimalisere brukervennligheten slik at applikasjonen oppleves tilgjengelig for alle brukere.

Det er satt i gang prosjekt med fokus på digitalt utenforskap for på sikt å kunne veilede og involvere innbyggere som ikke har tilgang til digitale verktøy eller teknologi, eller møter andre barrierer for å bruke digitale tjenester.

Bygningsavdelingen fører tilsyn i byggesaker hvor blant annet tekniske krav til universell utforming blir kontrollert.

Det er ikke behov for egne temaplaner for å følge opp lovverket rundt likestilling.

Helse

I kulturkvartalet er det etablert nye kommunale lokaler for helsestasjon og legekontor.

Det er ikke behov for egne temaplaner.

Delmål – Aldersvennlig

Aktivitet

Antall eldre over 80 år i Vestby vil øke kraftig i årene som kommer. Det vil tvinge seg fram nye måter å jobbe på for å yte hjelp til de som trenger det.

Eldreplanen gir et godt utgangspunkt for videre arbeid.

Mat

Eldreplanen gir et godt utgangspunkt for videre arbeid.

Bo hjemme

Det er nødvendig at stadig flere må bo hjemme lengre enn før. Kommunen og foreninger må hjelpe til med å legge forholdene til rette gjennom blant annet digital kompetanse, brannsikkerhet, ernæring, fysisk aktivitet samtalegrupper og sosialt samvær. Kommunens innbyggere må selv i større grad planlegge egen alderdom.

Eldreplanen gir et godt utgangspunkt for videre arbeid.

Tjenestetilbud

Kommunen arbeider for å få til et mer sammenhengende tjenestetilbud i overgangen mellom eget hjem, sykehus og sykehjem. Det arbeides blant annet med digitaliseringsprosjektet hjemmeoppfølging, som handler om digital samhandling mellom sykehus, fastlege og bruker.

Eldreplanen gir et godt utgangspunkt for videre arbeid.

Samarbeid med frivillige

Kommunen har i utgangspunktet et godt samarbeid med frivillige foreninger.

Kommunens fremtidige økonomiske situasjon er utfordrende. Frivillige foreninger blir i årene framover viktig for å tilby tjenester til kommunens innbyggere. Det som tidligere tradisjonelt har vært kommunale oppgaver, vil kommunen trenge hjelp til å løse i framtiden.

Mye av denne utfordringen vil bli vurdert gjennom omstillingsprosjektet 45 i 25 og i en egen *Frivillighetsplan* som skal utarbeides.

Kulturkvartalet

Kulturkvartalet er blitt Vestbys nye storstue. Med det nye bygget har tilstrømmingen til sentrum økt betraktelig. Over 76 000 besøkte kulturkvartalet i løpet av fire måneder i 2023.

Det er ikke behov for egne temaplaner.

Hovedmål – Attraktive arbeidsplasser

I Vestby er det varierte arbeidsplasser tilpasset alle.

Delmål – Næringsutvikling

Samarbeid og innovasjon

Det er ikke behov for egne temaplaner.

Tilrettelegging for næringslivet

Vestby kommune har gjennom de siste 30 årene arbeidet bevisst for å legge forholdene til rette for etablering av nye arbeidsplasser. Kommunen scorer høyt på næringsattraktivitet og vekst i antall arbeidsplasser. I dag pendler omtrent like mange inn til kommunen som ut av kommunen.

De siste tiårene har det vært stor utbygging av plasskrevende næringsplasser. Særlig har kommunen selv solgt tomter i Vestby næringspark. I dag har kommunen ikke ledige næringsstomter for salg. Det er også begrenset med ledige næringsareal ellers. Enkelte nye areal gjennom siste rullering av kommuneplan er ennå ikke avklart på grunn av innsigelser. Etterspørselen etter tomter er større enn tilgangen.

Ved neste rullering av kommuneplan skal det vurderes tilrettelegging for nye næringsetableringer, enten som fortetting av eksisterende areal eller ved å legge ut nye areal for utbygging.

Kulturkvartalet og nye boliger i sentrum har gitt handel og service i Vestby sentrum ett oppsving.

Kommunens forslag til areal for godsterminal, innlandshavn og nytt E6 kryss er ikke avklart på grunn av innsigelser til arealdelen.

Det er ikke behov for egne temaplaner.

Delmål – Gode arbeidsplasser

Arbeidsmiljø

Det er ikke behov for egne temaplaner.

Arbeid for alle

Det er ikke behov for egne temaplaner.

Læreplasser

Helsesektoren er flink til å skaffe læreplasser og praksisplasser. Dette fungerer bra. Nabokommunen har bedre tilbud til lærlinger som ofte fører til at kandidater takker nei til læreplass i Vestby.

Det er ikke behov for egne temaplaner.

Delmål – Bedriften Vestby kommune

Vestby kommune som en attraktiv arbeidsgiver

Det er ikke behov for egne temaplaner.

Plan- og utredningsoppgaver

Med bakgrunn i overordnede føringer, utviklingstrekk og utfordringer skal følgende plan- og utredningsoppgaver gjennomføres i denne valgperioden. Nytt av arbeidet er veid opp mot ressursbruken. Har vi allerede gode nok planer og utredninger, kan ressursene heller brukes direkte på oppfølging av planene og på tjenesteproduksjon.

Planer med * skal utarbeides eller revideres i denne kommunestyreperioden. Resten av de opplistede planene skal fortsatt gjelde uten revidering. Temaplaner som ikke er beskrevet her, skal ikke lenger være gjeldende.

Reguleringsplaner er juridisk bindende fram til de blir erstattet av en ny plan, eventuelt at de blir opphevet gjennom en planprosess.

For interkommunale planer kan det komme ønsker om planer og prosesser som ikke er tatt med her. Om Vestby kommune i slike tilfeller skal delta må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle med tanke på nytte og ressursbruk.

Kommuneplan

* Samfunnsdel

Gjeldende samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret 19.6.2023. Det ble da vedtatt en helt ny struktur med hovedmål, delmål og strategier. Denne strukturen er blitt fulgt opp i handlingsprogram, temaplaner og den generelle driften av kommunen.

Samfunnsdelen skal rulleres for å vurdere mindre justeringer i målstrukturen.

Kommune ROS (risiko og sårbarhetsanalyse) og *Oversiktsdokument for folkehelse* skal foreligge som grunnlag for arbeidet.

* Arealdel

Gjeldende arealdel ble vedtatt av kommunestyret 19.6.2023. Den inneholder blant annet juridiske bestemmelser og et detaljert plankart.

For ni områder og bestemmelser foreligger det innsigelser. Det pågår mekling og dialog med Statsforvalteren og fylkeskommunen. Der det er innsigelse gjelder inntil videre forrige arealdel.

Departementet har vedtatt statlig bygge- og deleforbud og underrettet kommunen om at det vil vurdere om det er grunnlag for å endre arealdelen når det gjelder IKEA-jordet. Kommunen mener vedtaket er ulovlig.

Arealdelen skal rulleres.

Kommune ROS (risiko og sårbarhetsanalyse) og *Oversiktsdokument for folkehelse* skal foreligge som grunnlag for arbeidet.

Ved siste rullering av arealdelen ble det vedtatt noen forhold som var uklare eller som i ettertid viser seg å ikke fungere etter hensikten. Disse skal vurderes på nytt:

- Hvor og hvordan det bør tilrettelegges for mikrohus? Etter teknisk forskrift, arealdelen og eksisterende reguleringsplaner er det svært begrenset hvor mikrohus kan bygges i Vestby.
- Ved sluttbehandlingen ble det vedtatt nye formuleringer for utendørs belysning. Bestemmelsene er utformet slik at de er vanskelig å følge opp i byggesaker. Skal det være bestemmelser om utendørs belysning må disse utformes på nytt.
- I strandsonen ble det lagt inn enkelte mindre areal for boliger. Hensikten med dette var å gjøre det mulig med enkle tiltak for de som faktisk har lovlig helårsbolig i bruk i strandsonen. I ettertid viser det seg at mange av disse boligene i praksis blir benyttet som hytter. Alle hytter i strandsonen bør vurderes å bli behandlet på samme måte uavhengig av om bygningen er registrert som hytte eller bolig i matrikkelen.
- Ved sluttbehandlingen ble det vedtatt at «Alle hyttetomter som er foreslått endret til LNF, beholder gjeldende arealformål som fritidsbebyggelse. Dette gjelder også fradelte tomter». Dette åpner for en god del ny hyttebygging. Omfanget og lokaliseringen av disse nye hyttene var ikke kjent når vedtaket ble fattet. Det skal vurderes om det er riktig å åpne for ny hyttebygging i et slikt omfang og eventuelt lokalisering av slik ny hyttebygging.

Arealdelen skal også vurdere

- om areal for utbygging og som ikke er utbygd, kan tilbakeføres til natur, dyrka eller dyrkbar mark.
- tilrettelegging av areal for næringsutvikling, enten som fortetting av eksisterende areal eller ved å legge ut nye areal. For Vestby næringspark skal dette sees i sammenheng med eventuell finansiering av nytt E6 kryss.
- forenkling av plansystemet ved tilpasninger av kart og bestemmelser slik at enkelte eldre reguleringsplaner kan oppheves (Blant annet 0012 Sonsveien holdeplass, 0060 Hølendalen, 0084 Ny E6 Vestby Ås og 0086 Ny E6/jernbane)
- trase for hovedvannledning Sletta – Ås
- Damåsen for omgjøring fra hytteområde til bolig
- om enkelte strekninger med kommunal vei skal overføres til private.
- mindre justeringer av kart slik at det blir bedre samsvar mellom eiendomsgrenser, plangrenser og formålsgrenser i arealdelen
- innfartsparkeringsplasser
- om eksisterende areal for rennassemottak fremdeles er aktuelle
- andre mindre justeringer i kart og bestemmelser

* Handlingsprogrammet

Handlingsprogrammet er kommuneplanens handlingsdel for de første 4 år. Første året i handlingsprogrammet er årsbudsjett. Kommunen skal fortsette sine gode rutiner med årlig rullering.

Temaplaner

* **Temaplan for digitalisering**

Det skal utarbeides en temaplan for digitalisering. Denne skal også innarbeide temaet «smart bruk av teknologi» og forslaget til KI-strategi utarbeidet av administrasjonen. Planen er en oppfølging av kommunestyrets vedtak om at det skal utarbeides en digitaliseringsstrategi.

Det forventes at et planforslag kan fremmes for kommunestyret i 2025.

* **Eierskapsmelding**

Etter kommuneloven skal kommunestyret vedta en eierskapsmelding minst en gang i løpet av valgperioden. Den skal inneholde

- kommunens prinsipper for eierstyring
- en oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i
- kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser

En *Eierskapsmelding* ble vedtatt av kommunestyret i 2020. I 2021 vedtok så kommunestyret en egen *Eierstrategi* basert på *Eierskapsmeldingens* 10 prinsipper for eierstyring. Ved neste rullering skal det vurderes om *Eierstrategien* skal innarbeides i *Eierskapsmeldingen*.

Det forventes at *Eierskapsmeldingen* kan fremmes for kommunestyret i 2024.

Bredbåndstrategi 2022

En interkommunal bredbåndstrategi for kommunene i Storfollosamarbeidet ble vedtatt av kommunestyret i 2022. Planen gir et godt grunnlag for videre arbeid for økt bredbåndsdekning med høy hastighet.

Planen skal ikke rulleres i denne valgperioden.

Sykelstrategi 2019

Sykelstrategien ble vedtatt i 2019 for at kommunen kunne bli en registrert sykkelby. Planen ble på enkelte områder ikke godt nok gjennomarbeidet. Den gir likevel et godt grunnlag for arbeidet videre for å legge forholdene til rette for sykling. Planen skal ikke rulleres i denne valgperioden.

* **Temaplan vannforsyning**

Temaplan for vannforsyning er et styringsdokument for utvikling av vannforsyningen i Vestby kommune mot 2040. Planen skal sikre at årlige investeringer ivaretar de langsiktige behovene for vannforsyning.

Dagens temaplan er fra 2017. Planen skal revideres og forventes lagt fram for kommunestyret i 2026.

*** Temaplan avløp**

Temaplan avløp er styrende for offentlig og privat avløpshåndtering i et 25-årsperspektiv. Kommunens utslippstillatelse er en viktig føring for temaplanen. Denne utslippstillatelsen skal nå revideres.

Arbeidet med revisjon av selve temaplanen har startet opp. Det forventes at planen legges fram for kommunestyret i 2025.

Saneringsplan for private avløpsanlegg

Rent vann er grunnlag for alt liv. Det er stilt overordnede krav til et godt vannmiljø gjennom EUs rammedirektiv for vann. Det er også laget nasjonale føringer for arbeidet. En vesentlig kilde til forurensning i vassdragene i Vestby kommune er utslipp fra spredt bebyggelse. Målet med *Saneringsplanen* er å redusere forurensningsbidraget fra mindre avløpsanlegg til et akseptabelt nivå, slik at god økologisk og kjemisk vannkvalitet kan oppnås.

Framdriften i *Saneringsplan for private avløp* er ikke blitt fulgt på grunn av manglende ressurser. Eksisterende plan kan likevel brukes for å prioritere arbeidet videre. Planen skal ikke rulleres i denne valgperioden.

Hovedplan for husholdningsavfall 2019

Dette er en felles plan for Moss, Råde, Våler og Vestby utarbeidet sammen med MOVAR. Planen omhandler avfall fra private husholdninger og fritidseiendommer. Næringsavfall er ikke innenfor kommunenes ansvarsområde og omfattes derfor ikke av planen. Planen er fra 2019.

Det legges ikke opp til en revisjon av planen i valgperioden, men dette er litt opp til hva de andre kommunene under MOVAR ønsker.

Masseforvaltning 2018

Dette er et grunnlagsdokument som ligger som vedlegg til kommuneplan. Mesteparten av dokumentet er en god utredning om utfordringer rundt masseforvaltning.

Noe av dokumentet viser til konkrete områder som ble vurdert i 2018 og til forslag om bestemmelser som ikke er aktuelle i dag. Planen gir likevel et godt grunnlag for videre arbeid med masseforvaltning. Planen skal ikke rulleres i denne valgperioden.

Boligsosial plan 2023

Planen beskriver dagens situasjon for vanskeligstilte på boligmarkedet og beskriver hvilke virkemidler som finnes.

Planen skal ikke revideres i denne valgperioden.

*** Finansieringsmodell for Vestby sentrum**

I Vestby sentrum skal det bygges offentlige veier, torg og friområder. Det er vedtatt en *Finansieringsmodell* i 2017 som skal sikre fordeling av utgiftene til dett mellom private utbyggere og Vestby kommune.

Arbeidet med å revidere *Finansieringsmodellen* er startet opp. Bakgrunnen for dette er blant annet den utbyggingen som allerede er gjennomført, at kollektivbrua ikke blir bygget av kommunen nå, at fylkeskommunen så langt ikke vil inngå avtaler om momsrefusjon og usikkerheten omkring når IKEA vil bygge rundkjøringen i krysset Garderveien x Osloveien.

Det forventes at revidert *Finansieringsmodell* kan fremmes for kommunestyret i 2024.

Klima og energiplan 2018

Klima og energiplanen ble revidert i 2018. Nye mål for kommunens utslipp av klimagasser ble fastsatt i kommuneplan i 2023.

Et arbeid med revidering av klima og energiplanen startet opp i 2020. Dette arbeidet har vist seg å være ressurskrevende og utfordrende. Arbeidet med denne revisjonen avsluttes. Administrasjonens ressurser bør heller benyttes til gjennomføring av oppdrag fra eksisterende plan, samt gjennomføring av nye investeringer og tiltak som vedtas gjennom handlingsprogram.

Planen skal ikke revideres i denne valgperioden.

*** Naturmangfoldplan**

I forbindelse med frivillig vern av Ødemørk vedtok kommunestyret at det skal utarbeides en naturmangfoldplan. Temaplan for bekjempelse av fremmede arter skal innarbeides i naturmangfoldplanen.

Arbeidet er godt i gang og forventes lagt fram for kommunestyret i 2024.

*** Besøksstrategi Ødemørk**

Vestby kommune har forvaltningsansvaret for Ødemørk naturreservat. For å kunne ta i bruk merkevaren til Norges nasjonalparker må kommunen vedta en besøksstrategi som blant annet fastsetter omfanget og merking av stier i området. Utgifter til utarbeidelse dekkes av Ødemørkfondet.

Denne er under utarbeidelse og vil bli framlagt for kommunestyret i løpet av 2024.

*** Jordvernstrategi**

Det er startet opp et arbeid med å lage en interkommunal *Jordvernstrategi* for kommunene som hører til landbrukskontoret i Follo.

Det forventes at strategien kan fremmes for kommunestyrene i løpet av 2024.

Kulturminneplan 2017

Kulturminneplanen gir god oversikt over kommunens kulturminner, prioriterer de viktigste og øker kunnskapen og bevisstheten om disse verdiene. Vi får stadig ny kunnskap og noen områder er mangelfulle. Deler av planen skal innarbeides i nye områdereguleringer for Son, Hølen og Hvitsten. Deler av planen er gjort juridisk bindende gjennom arealdelen i kommuneplan. Planen er et greit grunnlag for forvaltning av kulturminneverdier.

Planen skal ikke rulleres i denne valgperioden.

Byggeskikksveileder

Byggeskikksveilederen for ladestedene Son, Hvitsten og Hølen gir gode råd om riktig reparasjon, vedlikehold og bevaring. *Byggeskikksveilederen* er et godt dokument for informasjon og veiledning. Gjennom bestemmelser i arealdelen gjøres denne juridisk bestemmende for enkelte tiltak og områder.

Byggeskikksveilederen skal ikke revideres i denne valgperioden.

*** Kommune ROS (risiko- og sårbarhetsanalyse)**

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Vestby kommune ble sist oppdatert i 2020. ROS-analysen er et viktig beslutningsgrunnlag ved utarbeidelse av planer i kommunen. Kommunen er pålagt å oppdatere kommune ROS som grunnlag for blant annet revisjon av kommuneplan.

Det forventes at denne framlegges for kommunestyret i 2025. Den kan da bli et grunnlagsdokument for revisjon av kommuneplan.

Med utgangspunkt i kommune ROS er kommunen pålagt å utarbeide en beredskapsplan som skal oppdateres hvert år. Dette er ikke å betrakte som en temaplan for behandling av kommunestyre, men som en rutine.

*** Kvikkleirekartlegging**

Det arbeides med en kartlegging og vurdering av areal hvor det kan være kvikkleire i hele kommunen. Det er særlig lagt vekt på utbygde områder og områder som er avsatt til ny utbygging. På bakgrunn av denne vurderingen kan det avsettes kvikkleiresoner i arealdelen og reguleringsplaner. Det kan også fastsettes at enkelte områder skal kartlegges nærmere med grunnboringer.

Utredningen forventes ferdigstilt i 2024.

*** Overvannsplan Vestby sentrum**

Det skal utarbeides en *Overvannsplan for Vestby sentrum*. Planen skal fastsette offentlig hovedanlegg for oppsamling, avledning og eventuell behandling av lokalt overvann. Hele traseen fram til Oslofjorden skal være med i vurderingen. Den skal vise hvilke eiendommer overvannsanlegget skal betjene. Planen skal også avklare hvordan finansieringen av slike anlegg skal sikres gjennom for eksempel avtaler, tinglyste erklæringer eller refusjon.

Planen forventes lagt fram for kommunestyret i 2026.

*** Overvannsplan Vestby næringspark**

Det skal utarbeides en *Overvannsplan for Vestby næringspark*. Planen skal fastsette offentlig hovedanlegg for oppsamling, avledning og eventuell behandling av lokalt overvann. Hele traseen fram til Oslofjorden skal være med i vurderingen. Den skal vise hvilke eiendommer overvannsanlegget skal betjene. Planen skal også avklare hvordan finansieringen av slike anlegg skal sikres gjennom for eksempel avtaler, tinglyste erklæringer eller refusjon.

Planen forventes lagt fram for kommunestyret i 2027.

Brannsikringsplan for Son 2022

Revidert *Brannsikringsplan for tett trehusbebyggelse i Son* ble vedtatt av kommunestyret i 2022. Planen er et godt grunnlag for prioritering av investeringer gjennom handlingsprogrammet.

Planen skal ikke rulleres i denne valgperioden.

*** Forebygging av omsorgssvikt eller atferdsproblem**

Barnevernsloven setter krav om at kommunen skal vedta en plan for å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsproblemer. Planen skal beskrive hva som er målene for arbeidet, hvordan arbeidet skal organiseres og fordeles mellom resultatområdene i kommunen, og hvordan resultatområdene skal samarbeide.

Arbeidet med temaplanen er i gang og planen forventes lagt fram for kommunestyret i 2024.

Barnehageplan 2019

Dagens *Barnehageplan* – Framtidige barnehagetilbud – ble vedtatt i 2019.

Det er lovfestet rett til barnehageplass innenfor gitte rammer i barnehageloven. Kommunen oppfyller retten. Foreløpig er det overkapasitet av barnehageplasser i kommunen. Skulle det komme endringer i lovverket, vil kommunen måtte benytte kapasiteten den har tilgjengelig.

Det å ha mulighet for barnehageplass gjennom året, kan gjøre kommunen attraktiv ved valg av bostedskommune for barnehagefamilier.

Barnehageplanen skal ikke rulleres i denne valgperioden.

Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2021

Planen er et overordnet politisk styringsdokument. Dagens plan ble vedtatt i 2021. Den gir et godt grunnlag for kommunens arbeid innenfor fagområdene.

Planen skal ikke revideres i valgperioden.

*** Friluftslivets ferdselsårer**

Dette er en ny plan som er under utarbeidelse. Den skal vise status på ferdselsårer og fastsette viktige traseer og strategier for tilrettelegging og merking av ferdselsårer.

Planen forventes lagt fram for kommunestyret høsten 2024.

*** Oversiktsdokument folkehelse**

Folkehelseloven setter krav om at kommunen hvert fjerde år skal lage et oversiktsdokument som viser helsetilstand og hvilke faktorer som påvirker helsetilstanden. Dokumentet skal foreligge ved oppstart av arbeidet med planstrategi. Siste oversiktsdokument er fra 2020.

Neste oversiktsdokument forventes lagt fram for kommunestyret i 2025 og skal også inneholde en analyse som viser kommunens hovedutfordringer innenfor folkehelse. Den kan da bli et grunnlagsdokument for revisjon av kommuneplan.

*** Alkoholpolitisk handlingsplan**

Alkoholpolitisk handlingsplan er under utarbeidelse og forventes framlagt for kommunestyret i 2024.

Eldreplan 2023

Målet for denne planen er å angi en felles forståelse og et felles grunnlag for gode prioriteringer og fornuftige valg for den eldre befolkningen i årene som kommer. Reformen «Leve hele livet» er innarbeidet i planen.

Planen skal ikke rulleres i denne valgperioden.

*** Helse- og omsorgsplan**

En *Helse- og omsorgsplan* skal angi retningen for tjenesteutviklingen i et 10-års perspektiv. Utgangspunktet er dagens utfordringsbilde. En bærekraftig helse- og omsorgstjeneste må tilrettelegge for nye faglige tilnærminger som vil kreve endrede arbeidsmetoder.

Planen skal sørge for en helhetlig tenkning med forebygging, tidlig intervensjon, tidlig diagnostikk, behandling og oppfølging, slik at helhetlige pasientforløp i størst mulig grad kan ivaretas. Samordningsplikten lovfester et ansvar for kommunen til å sørge for at den enkelte tjenestemottaker får et samordnet tjenestetilbud.

Planen skal også omfatte psykisk helse og rus, samt handlingsplan mot vold i nære relasjoner.

Planen må klargjøre kommunens framtidige handlingsrom. På den måten vil planen danne grunnlag for prioriteringer og utvikling av kvalitetsmessige gode og bærekraftige tjenester. Regjeringen har i 2024 lagt fram en ny nasjonal helse- og samhandlingsplan.

Planen forventes lagt fram for kommunestyret i 2026.

*** Frivillighetsplan**

Kommunestyret valgte 11.12.2023 et utvalg på fem medlemmer som sammen med frivilligheten skal utarbeide en plan for samarbeidet mellom kommunen og frivillig sektor.

Planen skal fremmes for kommunestyret før sommeren 2024.

Strategisk næringsplan for Mosseregionen 2023

Denne planen ble opprinnelig utarbeidet før Vestby kommune ble med i Mosseregionen IPR (interkommunale politiske råd).

I 2023 ble planen revidert slik at Vestby ble en naturlig del av planen. Det er ikke lagt opp til revidering i denne valgperiode.

Reiselivsplan 2018

Planen baseres på et snart 10 år gammelt datagrunnlag og har en handlingsdel for 2018-2020. Til tross for det, er det vist til viktige utviklingstrekk som fremdeles er aktuelle. Utvikling av attraktive arbeidsplasser er et av kommunens hovedmål. Planen bør bestå som en aktiv temaplan.

Planen skal ikke rulleres i denne valgperioden.

* Veteranplan

Planen viser hvordan Vestby kommune hedrer og ivaretar soldater som har vært i operativ utenlandstjeneste og deres familier.

Planen skal revideres i løpet av 2024.

Temaplaner som kun skal gjelde i en begrenset periode

Handlingsplan – rusomsorg 2013

Handlingsplan for rusomsorg viser hvordan rusomsorgen er i dag og hvordan den er tenkt fremover. Planen viser også hvilke konkrete tiltak som skal gjennomføres. Planen omfatter alle typer forebyggende tiltak, bevillingspolitikk, oppfølging av personer som ruser seg og rehabilitering av rusmiddelbrukere. Temaet i planen skal følges opp i ny helse- og omsorgsplan.

Planen ble vedtatt av kommunestyret i 2013. Planen skal avvikles i forbindelse med at ny helse- og omsorgsplan vedtas.

Eierstrategi 2021

Våren 2021 vedtok kommunestyret en egen *Eierstrategi* på bakgrunn i vedtatt *Eiermeldingen*.

Ved neste rullering av *Eiermeldingen* skal det vurderes om *Eierstrategien* skal innarbeides som en del av *Eiermeldingen*.

Bekjempelse av fremmede arter i Vestby 2017

Planen er utformet som en handlingsplan. Den ble vedtatt av kommunestyret i 2017. Temaet i planen blir fulgt opp i ny temaplan for naturmangfold. Planen avvikles i forbindelse med at ny naturmangfoldplan vedtas.

Strategiplan for Son havn 2017

Denne planen oppheves 1.1.2025, samtidig med at kommunens avtale om drift av Son småbåthavn opphører.

Arealplaner

I Vestby planstrategi omtales kun områdereguleringer. Gjennom den årlige behandlingen av handlingsprogram fastsettes «prioriterte planoppgaver». Dette er flere oversikter over både forventede private detaljreguleringer og kommunale reguleringsplaner. Ved denne gjennomgangen kan også framdriften på områdereguleringene fra planstrategien justeres.

*** Store Brevik**

Store Brevik omfatter mange eldre og nyere reguleringsplaner fra perioden 1973-2020. Det er ønskelig med nye og mer enhetlige bestemmelser. Arealbruken skal gjennomgå med tanke på hvilket areal fra OBOS som skal overføres til Vestby kommune eller til velforeningen.

Arbeidet med en ny områderegulering er godt i gang. Før sluttbehandling skal planen gjennomgå på nytt for å avklare om enkelte offentlige veier skal overføres til private veier. Det forventes at planen fremmes for kommunestyret i 2025.

*** Hvitsten**

Reguleringsplanene for Hvitsten og Strandåsen er fra 2005. De la opp til en stor omgjøring av hytter til boliger. Noen av planens bestemmelser om bevaring av bygg gir ikke nok avklaring.

Det er lagt ned et midlertidig forbud mot tiltak i området. Arbeidet med ny områderegulering er godt i gang. Viktige tema er en kraftig reduksjon av ny boligbygging, bevaring av strandsonen, vurdering av bestemmelsene om bevaring av bygg på bakgrunn i *Kulturminneplanen* og en vurdering av hvilke veier som skal være offentlige eller private.

Det forventes at planen fremmes for kommunestyret i 2025.

*** Vestby sentrum**

Områdereguleringen for Vestby sentrum – Sentrumsplanen, ble vedtatt i 2016. Denne planen gir et godt grunnlag for utbyggingen i sentrum.

Det er i gang en mindre revisjon av planen som forventes å bli fremmet for kommunestyret høsten 2024.

*** Son sentrum**

Son indre og Son ytre er to eldre reguleringsplaner fra 1986. Det er en utfordring at mange bestemmelser er gamle og referer til gamle byggeforskrifter. Noen av planens bestemmelser om bevaring av bygg gir ikke nok avklaring.

Det skal utarbeides en ny områderegulering. Viktige tema blir blant annet nye bestemmelser og en vurdering av bestemmelser om bevaring av bygg på bakgrunn i *Kulturminneplanen*. Det skal også vurderes om enkelte offentlige veier skal overføres til private veier.

Det forventes en oppstart av planarbeidet i 2025.

*** Vestby småhusbebyggelse**

Minst 80 % av boligbyggingen i Vestby skal skje innenfor grønn grense. Store deler av småhusbebyggelsen rundt Vestby sentrum ligger innenfor påtenkt område for denne planen. Området omfattes av dels gamle reguleringsplaner tilbake til 1971, dels av bebyggelsesplaner og er dels uregulert. Det er ønskelig med nye og mer enhetlige bestemmelser for hele området. Det er også ønskelig å kvitte seg med alle bebyggelsesplaner. Disse er juridisk bestemmende, men kan være vanskelig å finne i kartsystemet.

Det skal utarbeides en ny områderegulering for småhusområdet. Forholdene skal legges godt til rette for eksisterende og eventuell ny boligbygging. Friområder og traseer for gang- og sykkeltrafikk skal også sikres.

Det forventes oppstart av dette arbeidet i 2026.

*** Vestby næringspark**

Vestby næringspark består av flere eldre og nyere reguleringsplaner med forskjellige bestemmelser. De eldste er fra 1994. Det søkes ofte om dispensasjon fra bestemmelsene og enkelte av bestemmelsene er lite hensiktsmessige.

Det skal utarbeides en ny områderegulering med enhetlige bestemmelser for området. Det skal også vurderes fortetting av eksisterende areal. Dette skal sees i sammenheng med eventuell finansiering av nytt E6 kryss.

Arbeidet skal også sees i sammenheng med utarbeidelsen av Overvannsplan for *Vestby næringspark*.

Det forventes oppstart av planarbeidet i 2026.

Kolås 2023

Denne områdereguleringen vedtatt i 2023. Hovedhensikten med planen er å legge til rette for omgjøring av hytter til boliger, sikre naturvernverdier og sikre gang- og sykkeladkomst gjennom området.

Planen skal ikke rulleres i denne valgperioden.

Del av Sonskilen 2012

Områdereguleringen er fra 2012 og er sist revidert i 2017. Hensikten med planen er å fastsette arealbruken i sjøen mellom Son sentrum, Kolåsskjæret og Laksa.

Planen skal ikke rulleres i denne valgperioden.

Ramme gård 2012

Områdereguleringen er fra 2012. Hensikten med planen er å fastsette arealbruken ved Ramme gård.

Ny kommuneplan fastsetter at areal for kyststi gjennom Ramme gård skal være offentlig. Kommunen er i dialog med grunneier for å gjennomføre kommunestyrets intensjon om å få åpnet kyststien igjen. Hvis dialogen med grunneier ikke fører fram, kan det bli aktuelt å utarbeide en reguleringsplan for å få hjemmel til ekspropriasjon. Dette blir i så fall en detaljregulering. I denne planstrategien tar vi kun med områdereguleringer.

